

Seimo dauguma neišklydo iš kelio

Vilnius, birželio 26 d. (BNS) — Vienas konservatorių vadovų Arvydas Vidžiūnas pirmadienį mandagiai, tačiau tvirtai atrėmė prezidento Valdo Adamkaus kritiką tariamai nusišalinus nuo svarbiausių valstybės darbų.

Spaudos konferencijoje Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas A. Vidžiūnas atmetė prezidento kalboje praėjusį penktadienį išsakytą susirūpinimą, jog konservatoriai nutolo nuo premjero Andriaus Kubiliaus vyriausybės nustatytų veiklos tikslų.

A. Vidžiūnas argumentavo, jog liepą pratus Seimo pavasario sesiją, parlamentarai nespės priimti tik Melioracijos ir SPAB „Lietuvos geležinkeliai“ pertvarkos įstatymų.

Anot A. Vidžiūno, jau priimti A. Kubiliaus vyriausybės svarbiausiais įvardyti Aukštojo mokslo, Valstybės teisinės pagalbos garantijų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Ignalinos AE I bloko uždarymo, Transporto, SPAB „Lietuvos energija“ reorganizavimo, Kompensacinių muitų, Protekcinio apsaugos priemonių, Rinkliavų, Bioetikos ir medicininių tyrimų bei keli kiti esminiai įstatymai.

Be to, pasak A. Vidžiūno, per šios sesijos pratesimą liepą planuojama priimti Įmonių bankroto, Labdaros ir paramos, Reklamos, Valstybės ir savivaldybių 2000 m. biudžeto, Civilinės aviacijos, Regioninės plėtros, Vartotojų teisių gynimo, Įmonių restruktūrizavimo, Akcinių bendrovių, Klaipėdos jūrų uosto, Elektroninio parašo, Biokuro, Elektros energijos įstatymus bei naujas Civilinio ir Baudžiamojo kodeksų redakcijas.

„Žinoma, tai, ką daro Seimas negerina žmonių gyvenimo per vieną valandą“, sakė A. Vidžiūnas. Jo teigimu, įstatymų priėmimo kokybę galėtų padidinti geresnis bendradarbiavimas su kitomis valstybės institucijomis, taip pat ir prezidentūra.

A. Vidžiūnas pareiškė apgailestaujęs, kad nepasitenkinimą Seimo darbu reiškia ne tik piliečiai, bet ir aukšti val-

stybės pareigūnai. Anot konservatoriaus, to priežastis „Europos teisinės sistemos ir amerikietiškojo požiūrio į gyvenimą susidūrimas“.

A. Vidžiūno teigimu, per visą pastarąją kadenciją Seimo dauguma kvietė prezidentą aktyviau bendradarbiauti rengiant įstatymus. Tačiau, pasak A. Vidžiūno, Šeštojoje sesijoje (1999 m. pavasaris) prezidentūra nepateikė Seimui nė vieno sisteminio projekto, Septintojoje (1999 m. rudenį) — du projektus, Aštuntojoje (dabartinėje) — tris.

Kreipdamasis į prezidento patarėjus, A. Vidžiūnas ragino juos „ne vien telkti rinkimų blokus“, bet aktyviau bendradarbiauti, „ypač Darių Kuolį ir Albina Janušką“.

A. Vidžiūnas, matyt, turėjo galvoje tai, kad V. Adamkus ėmėsi globoti „naujosios politikos“ konferenciją. Šią sąvoką iš prezidento metinio pranešimo savo bendradarbiavimui pagrįsti pasiėmė Naujoji sąjunga, Lietuvos liberalų sąjunga ir Centro sąjunga. Centro sąjungos pirmininko pavaduotojas Vidmantas Stanulis yra prezidentūros sekretorius.

A. Vidžiūnas taip pat atrėmė prezidento kritiką, jog konservatorių politika „rizikuojama supriešinti Lietuvą su kaimynais“ ir „tai prieštarauja nacionaliniams valstybės interesams“. Anot A. Vidžiūno, „Seimas turi ypatingai didelės galimybės kalbėti visomis temomis“. Konservatoriaus teigimu, tai, ką padarė Seimas, tėra Europoje ir pasaulyje vyraujančio susirūpinimo dėl reikiusių Rusijoje atspindys.

„Nėra nė vieno 'chuliganiško' projekto, kuris trukdytų toliau plėtoti bendradarbiavimą su Rusija“, sakė A. Vidžiūnas. Jis kvietė „atsikirti dalykinį požiūrį į šiuos procesus nuo Lietuvos vidinių jausmų“.

A. Vidžiūnas vis dėlto pripažino, jog pastarosios, su Rusijos susijusios įstatymų leidybos idėjos buvo nepakankamai suderintos su prezidentu.

Seimo vadovas aiškina okupacijos žalos atlyginimo būtinybę

Vilnius, birželio 26 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis po prezidento kritikos dar kartą argumentavo savo nuomonę apie priimto įstatymo dėl sovietų okupacijos žalos atlyginimo reikalingumą.

Anot V. Landsbergio, birželio 13 dieną priimtą įstatymą „sistemiškai užbaigtas Lietuvos Nepriklausomybės

atkūrimo teisinis pastatas“. „Tai — tarsi antspaudas po Kovo 11-osios Akto, nuosekli, logiška pabaiga, kuriai kitos sudėties Seimas gal ir stokotų politinės valios. Dabar Lietuvos Nepriklausomybė teisiškai įtvirtinta kiek tik buvo galima“, rašoma pirmadienį paskelbtame Seimo pirmininko pareiškime.

Pasak jo, Lietuva, priimdama SSRS okupacijos žalos atlyginimo įstatymą, elgiasi kaip suvereni valstybė, įpareigota ginti savo piliečių teises, stengtis atgauti jų ir institucijų turtą arba kompensacijas.

Įstatymas įpareigoja šalies vyriausybę derėtis su Rusija, kuri skelbiama esanti SSRS teisių perėmėja, dėl 50 metų trukusios okupacijos žalos atlyginimo.

Seimo pirmininko pareiškimas greičiausiai yra atsakas į prezidento Valdo Adamkaus kritiką, esą konservatorių po-

Nuotr.: Trumpiausią metų naktį Vilniaus savivaldybės etninės veiklos centras pakvietė sostinės gyventojus ir svečius į tradicinę — Rasos — šventę. Prie Neries liepsnojo laužai, upe plaukė vainikai, galejai šokti ir linksminis įvairiose rateliuose, dainuoti lietuvių liaudies dainas, vaishintis midumi ir ieškoti dar niekad nesurasto papario žiedo. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Vatikanas paskelbė „Trečiosios Fatimos paslapties“ tekstą

Vatikanas, birželio 26 d. (Reuters-BNS) — Vatikanas pirmadienį paskelbė „Trečiosios Fatimos paslapties“ tekstą, taip pat dokumentą, kuris patvirtina Vatikano teikiamą šios 1917 metų apreiškimą aiškinimą. Teigiama, kad per šį apreiškimą buvo išspręstas pasikešimas į popiežių, taip pat komunistų vykdyti krikščionybės persekiojimai.

Pasak Vatikano, šį paslapties buvo apreiškta trims portugalų piemenukams. Išsamesnės paslapties santrauka jau buvo paskelbta gegužės 13 dieną, per popiežiaus vizitą Fatimoje.

Tikrąjį paslapties tekstą 1944 m. parašė Lucia dos Santos. Dabar ši nusilpusi 93 metų vienuolė yra vienintelė tebegyvenanti iš minėtų trijų vaikų.

Ilgą laiką buvo bugštaujama, kad šį paslapties esanti apokaliptinė pasaulio pabaigos vizija. Tačiau 43 puslapių dokumente, pavadintame „Fatimos vizija“, Vatikanas patvirtina savo nuomonę, esą šį paslapties greičiausiai byloja apie jau buvusius įvykius.

Atsimindama 1917 metų vizijos trečiąją dalį, sesuo Lucia sako, jog ji su dviem kitais vaikais, Francisco ir Jacinta, išvydo „angelą liepsnojančių

litika „rizikuojama supriešinti Lietuvą su kaimynais“ ir „tai prieštarauja nacionaliniams valstybės interesams“.

Prezidentas, penktadienį vakarą kreipėsi į piliečius per Lietuvos televiziją, be kita ko, pareiškė prisiimaną Konstitucijos jam skirtą asmeninę atsakomybę už Lietuvos užsienio politiką, ir kad „Lietuva negali nuolatos būti istorijos ir geografijos įkaitė“.

Toks pareiškimas gali reikšti, kad prezidentas ketina stabdyti sovietų okupacijos žalos atlyginimo įstatymą.

mo bei širdgėlos ir besimeldžiant už pakeliui sutiktų laivų sielas“. Kai popiežius pasiekė kalno viršūnę ir meldėsi prie kryžiaus, „jį nužudė grupė kareivių, kurie šaudė į jį kulkomis ir strėlėmis“. Tiek popiežius, tiek vyskupai, kunigai bei vienuolės „žuvo vienas po kito“. Po to angelai „rinko kankinių kraują ir šlakstė juo sielas, kurios skynėsi kelią pas Dievą“.

Dokumente idėta ir portugaliskai ranka rašytų sesers Lucia žodžių apie šią paslaptį fotokopija. Pats rankraštis saugomas Vatikane. Jame taip pat yra skyrius, pagrindžiantis Vatikano pateikiamą paslapties aiškinimą.

Praėjusį mėnesį, prieš Vatikano nusprendžiant atskleisti šią paslaptį, popiežiaus pasiuntiniai aplankė seserį Luciją jos vienuolyne. Jie klausė jos nuomonės apie popiežiaus pateikiamą aiškinimą ir prašė jos leidimo paskelbti paslaptį.

1981 m. turkų nusikaltėlis Mehmet Ali Agca šūviu sužeidė popiežių Šv. Petro aikštėje. Bažnyčios vadovas vos išgyveno.

Sesuo Lucia visiškai sutiko su popiežiaus teiginiu, kad „tai motinos ranka vedė kulką, ir savo agonijoje popiežius sustojo prie mirties slenksčio“, sakoma dokumente.

Pirmosios dvi paslapties dalys yra žinomos jau ne vieną dešimtmetį. Pirmojoje dalyje vaikai pasakojo matę pragaro viziją.

Antroje dalyje Marija maždaug prieš 22 metus pranašavo II pasaulinio karo pradžią ir prašė atsidavimo jos nesuteptajai širdžiai. Ji taip pat prašė, kad Rusija, kurioje 1917 metais turėjo įvykti bolševikų revoliucija, būtų pašvesta jai.

JAV lietuviai siūlo atsistatydinti Vilniaus universiteto rektoriui

Čikaga, birželio 26 d. (Elta) — Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai ragina prof. Rolandą Pavilionį dėl etikos stokos jo poelgiuose savanoriškai pasitraukti iš Vilniaus universiteto rektorius pareigų.

Tai rašoma JAV Lietuvių bendruomenės atvirame laiške Vilniaus universiteto rektoriui Rolandui Pavilioniui, pasirašytame Krašto valdybos pirmininkės Reginos Narušienės, kurį valdybos pirmininkė faksu nusuntė Eltai.

Atvirame laiške išdėstomos konkrečios aplinkybės, pasakiusios Amerikos lietuvių šūlyti Vilniaus universiteto rektoriui atsistatydinti.

„Jūs nepaneigėte Lietuvos spaudoje pasirodžiusių kaltinimų bendradarbiavus su sovietine KGB struktūra“, rašoma atvirame laiške prof. R. Pavilioniui. Jam taip pat primamas, piktnaudžiavimas atsakingu postu, „savo privačioms politinėms užmojams pasiekti naudojantis savo vedamo universiteto studentus“.

Laiške teigiama, kad sukvietus studentų mitingą prie Seimo rūmų, ant M. Mažvydo bibliotekos laiptų, universiteto rektorius paveręs politiniu demaršu Rusijos ekonominiams siekiams ginti.

JAV Lietuvių bendruomenė, rašoma toliau atvirame laiške, pritaria Lietuvos Seimo bei didžiųjų Lietuvos politinių partijų nuomonei ir pasisako už Lietuvos integravimo į demokratines Vakarų sistemas poli-

tiką bei okupacijos metais kolonijiniu paversto Lietuvos ūkio atsiejimą nuo Rusijos, todėl mananti, kad prof. R. Pavilionio „vedama kryptis yra žalinga Lietuvai“.

Spaudoje ir kitur reiškiamas prof. R. Pavilionio atvirai priešiška nuomonė išsivijos adresu — tai noras sumenkinti ir net diskredituoti vieną iš aktyviausių jėgų, kreipiančių Lietuvą į Vakarų demokratijos kelią ir siekiančių jaunąją kartą auklėti patriotais, rašoma JAV LB atvirame laiške ir pabrėžiama, kad šia prasme išsivijos ir R. Pavilionio veikimo kryptys yra priešingos.

Laiške taip pat primenama, kad JAV LB pagal išgales nuo pat savo įsikurimo dalyvavo tautos gyvenime — ir okupacijos metais, ir Lietuvai atkūrus nepriklausomybę. Vienas iš pagrindinių LB tikslų buvo ir tebėra jaunosios kartos auklėjimas, ruošimas pilnaverčiam tautos gyvenimui, pabrėžiama JAV LB atvirame laiške.

* Illinois lietuvių respublikonų lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas nusuntė laišką Lietuvos kultūros viceministrei. Laiško kopija buvo perduota ir prezidentui Valdui Adamkui. „Gerbiama viceministre, jau kuris laikas girdime apie pastangas Lietuvoje išleisti pašto ženklą, pageriant profesorių Juozą Eretą. Šiandien netikėtai gavau šio pašto ženklo siūlomą pavyzdį ir labai nudžiugau, kad pagaliau bus atžymėtas

Rusija sulaikė lietuvi, įtariamą šnipinėjimu JAV naudai

Maskva, birželio 26 d. (BNS) — Rusijos federalinė saugumo tarnyba (FST) pirmadienį pranešė sulaikiusi lietuvi, įtariamą šnipinėjimu Jungtinėms Valstijoms. Anot FST pranešimo, agentas iš Lietuvos, dirbęs ir Lietuvos valstybės saugumui, nuo 1999 metų vykdė specialią JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CIA) užduotį — rinko informaciją apie FST.

FST pranešimu, sulaikytasis prisipažino esąs Lietuvos saugumo agentas. Įtariamasis taip pat neva prisipažino, kad šį pavasarį, ruošiantis JAV prezidento Bill Clinton vizitui į Rusiją, jis turėjęs atvežti FST atstovą į Lenkiją ir pabandyti jį užverbuoti. Planą sužlugdė Rusijos kontržvalgyba, teigiama FST pranešime.

Nepavykus jo užverbuoti, agentas turėjęs būti atskleistas su jam CIA pakeistais dokumentais, o FST — sukomp-

romituota pasaulio bendruomenės akys. „Taip buvo sužlugdyti CIA kėsiai organizuoti politinę provokaciją prieš Rusiją“, FST pranešimą cituoja Rusijos agentūra Interfax.

Įtariamojo šnipio tapatybė pranešime nenurodoma, taip pat nesakoma, kada, kur ir kaip jis buvo suimtas.

Kaip teigia Interfax, sulaikytasis, kuris esąs Lietuvos pilietis, davė išsamius parodymus, prisipažindamas, jog dalyvavo specialioje CIA užduotyje, kurios tikslas buvo išbrauti į Rusijos FST kompiuterines bei informacines sistemas ir rinkti žinias apie Rusijos valstybės saugumo veiklą, darbo organizavimą, personalą ir darbuotojų profesionalumo lygį.

Lietuvos ir JAV ambasados Maskvoje bei Lietuvos Valstybės saugumo departamentas FST pranešimo kol kas nekommentavo.

Rusija laukia sau palankių jėgų atėjimo į valdžią Lietuvoje

Vilnius, birželio 24 d. (BNS) — Konservatorių partija pareiškė pritarianti JAV ambasadoriaus Lietuvoje Keith Smith minčiai, jog Rusija tikisi jai palankių jėgų atėjimo į valdžią Lietuvoje.

JAV ambasadorius interviu šeštadieniniame „Lietuvos aid“ numeryje sutiko su prielaida, kad nauja Lietuvos vyriausybė galėtų būti ne itin palanki JAV bendrovei „Williams International“, valdanciai „Mažeikių naftą“.

Pasak ambasadoriaus, opozicijos vadovai jau paskelbė apie ketinimus iš naujo peržiūrėti sutartį su „Williams“. „Jie nepatenkinti šiuo sandoriu, todėl 'LUKoil' tikisi, kad nauja vyriausybė bus jam palankesnė“, sakė dienraščiui K. Smith.

Šeštadienį išplatintame konservatorių partijos pranešime teigiama, kad toks ambasadoriaus pastebėjimas „yra logiškas ir neturi nieko stebintį“. „Rusija, be abejo, tikisi ten palankių jėgų atėjimo į valdžią Lietuvoje. Daug vilčių buvo sudėta į Artūro Paulausko pergalę prezidento rinkimuose. Dabar tos viltytys vėl sustiprėjo, ir visai tikėtina, kad Maskvoje neatsisakytų planų atgauti ir „Mažeikių naftą“, rašoma pranešime.

Konservatoriai spėja, kad ši

taip didžiai Lietuvai nusipelnęs Šveicarijos sūnus. Kiek sprantū, šio ženklo projektas yra Jūsų žinioje, kuri, tikimės, greit įgyvendinsite. Tai būtų ne tik šio nusipelnusio asmens pagerbimas, bet ir gražus žestas draugiškai Šveicarijos valstybei“, rašoma birželio 8 d. A. Milūno laiške.

* Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį nutarė nepasirašyti Valstybinių pensijų įstatymo, kurio dėka dabartiniam Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui išėjus iš valstybės tarnybos, bus mokama Respublikos prezidento valstybinė pensija. Tokį sprendimą parlamentarai priėmė remdamiesi tuo, kad 1990-1992 metais vadovaudamas Aukščiausiąjai tarybai-Atkuriamajam Seimui V. Landsbergis faktiškai ėjo valstybės vadovo pareigas. (Elta)

ambasadoriaus pastaba adresuota ir opozicinėms partijoms, šiuo metu besitelkiančioms į du kairiuosius sparnus.

Kaip žinoma, spalio 8 dieną vyksiančiuose Seimo rinkimuose bendradarbiauti sutarė LDDP ir socialdemokratai bei kitas rinkiminis sparnas — Naujoji sąjunga, Lietuvos liberalai, Modernieji krikščionys demokratai ir Centro sąjunga.

„Rinkiminė retorika ir karščiaavimas, žadant ką nors nacionalizuoti arba nutraukti tarptautines sutartis, jau dabar daro Lietuvai daug žalos, atbaudo investitorius ir stumia vėl į atsilikimą“, teigia konservatoriai. Pasak pranešimo, „visi turėtų suprasti, kad užsienio kapitalas — tai išsaugotos ir naujos darbo vietos ir bendras ūkio pakilimas, tad partijų rinkiminės kovos neturėtų peržengti racionalių ribų“.

* Kartu su nacionaline partija „Jaunoji Lietuva“ i Seimo rinkimus eis Naujieji tautininkai ir politiniai kaliniai. Kaip sakė „Jaunosios Lietuvos“ vadovas Stanislovas Buškevičius, buvo nuspręsta sudaryti Jaunosios Lietuvos, Naujųjų tautininkų ir politinių kalinų susivienijimą, kuriam vadovaus S. Buškevičius. Pasak jo, kartu su jaunlietuvišiais į rinkimus eis apie 30 Naujųjų tautininkų atstovų bei apie 20 politinių kalinų. (BNS)

* Keletą metų trukusi buvusio premjero Adolfo Šleževičiaus ir Janinos Rackienės draugystė birželio 22 d. baigėsi kuklia vestuvių ceremonija privačioje sodyboje Ignalinos rajone, Aukštaitijos nacionalinio parko teritorijoje. Vilniuje gyvenantį porai leidimą susituokti Ignalinos rajone davė šio rajono meras. Vienintelis A. Šleževičiaus prašymas buvo, kad sutuoktuvės vyktų ne oficialioje aplinkoje, o jo nuoslojoje sodyboje. (Elta)

KALENDORIUS

Birželio 27 d.: Šv. Kirilas Aleksandrietis; Ema, Gediminas, Norgaile, Samsonas, Vladas, Vladislavas.

Birželio 28 d.: Šv. Irenėjas; Gaudrė, Leonas, Rėda, Tulantas, Tulgėdas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

MINKŠTAKAULĖ — OSTEOPOROSIS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Čia, Amerikoje, daugiau negu 7 milijonai vyrų ir moterų turi minkštus kaulus. Daugelis jų mano, kad kaulų suminkštėjimo yra neišvengiama senstant. Tiesa yra visai kitame gale: kaulų suminkštėjimo galima išvengti, visai paprastai besieigiant.

Nuryk pakankamai kalcio ir vitaminų

Kalcis sudaro kaulo kietumo pagrindą. Jo kasdien reikia nuryti po 1,200 mg. Nelaimė, kad amerikiečiai nuryja jo mažiau kaip pusę reikiamo kiekio. Aišku, su lietuviais yra dar blogiau: tik žvilgtelkime šventyklų į tas kuprotas maldininkes — jų visų minkšti stuburkauliai susiplojo ir jas sukuprino.

Geriausias kalcio šaltinis yra liesas pienas ir jo gaminiai — sūriai, jogurtas, rūgštus pienas. Dar daug kalcio turi riešutai ir žalios spalvos lapuotos daržovės, kaip „collard“ lapai, ropių lapai (turnip) ir garstyčių žaluma.

Bet dar ne viskas su tuo kalciumu. Kad ir nurytas, jis nesuigeria į kūną, nesant pakankamai vitamino D — tai kiaušiniai, sviestas ir kai kurios žuvis. Tik, saugant kaulus, negalima žaloiti širdį ir smegenis su tryniais ir sviestu. Dabar pienas yra pagraisintas vitaminu D. O kai pabūsi lauke kasdien po pusvalandį saulėje, tai veide ir rankose atsiras vitamino D pakankamas kiekis.

Moterims po regulų kaulai greitai tirpsta

Moteriškas hormonas estrogenas saugo moteris nuo kaulų suminkštėjimo. Po regulų paliovimo tų hormonų kiekis mažta ir kaulai ima sparčiai tirpti. Priedinis tų hormonų kiekis tablečių pavidalu didina kaulų tankumą ir sumažina kaulų lūžimo pavojų visoms be regulų moterims.

Lietuviškas darbštumas — tikras kaulų išganymas

Sunkumą kilnojanč darbas — kaip vaikščiojimas ar ris-

tele pabėgiojimas, sveikai paveikia kaulus, mažina jų išretėjimą. Kaulų ištempimas irgi stiprina kaulus.

Venk dvejojo pavojaus kaulams

Abu — rūkymas ir svaiginimasis — stipriai minkština kaulus. Vengti reikia ir pri-
rūkyto oro įkvėpimo.

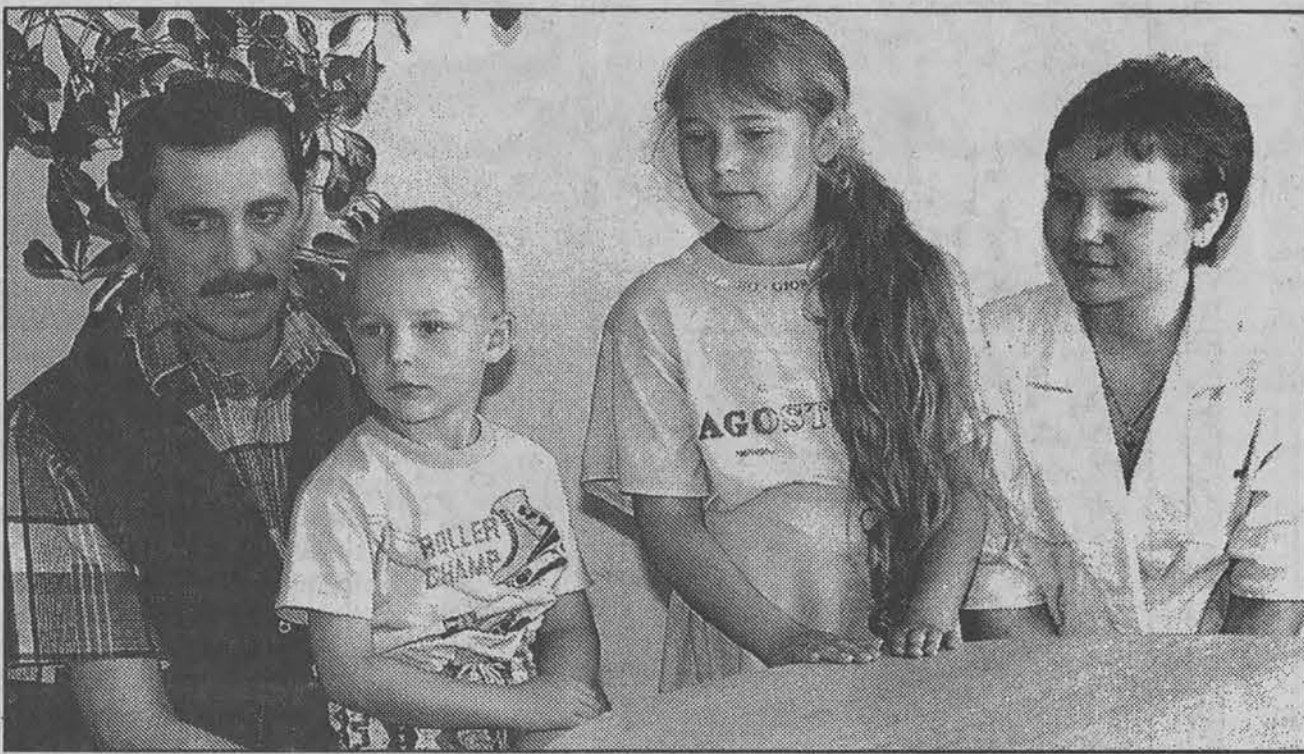
Kada reikia ištirti kaulų minkštumą?

Kaulų mineralų gausos ištyrimas (bone mineral density measurements) gali nurodyti kaulų lūžimo greitį ir imtis reikiamos apsaugos. Patariama šioms moterims pasitikrinti jų kauluose mineralų gausą:

1. sulaukusioms 65 metų ir vyresnėms;
2. jaunesnėms negu 65 metų, kurioms pasibaigę regulos ir turi vieną ar daugiau kaulų suminkštėjimo pavojų, kaip rūkymas, girtavimas, mažai kalcio rijimas, abiejų kiaušidžių pašalinimas prieš regulų pabaigą, jų sustojimas prieš 45 metus, čiuplos — mažiau negu 127 svarus sveriančios, kurių tėvams ar broliams — seserims buvo lūžę kaulai dėl minkštakaulės, baltosios rasės atstovės;
3. moteris tegul tikrinasi kaulų tankumą, kurioms jie lūžo, pasibaigus reguloms;
4. tos, kurios nutaria vaistais gydytis minkštakaulę;
5. dar ir tos, kurios jau seniai ima moteriškus hormonus.

O kai bus rasta, kad kauluose yra labai mažai mineralų ar jei jau keli kaulai sulūžo dėl minkštakaulės, tarkis su gydytoju dėl panaudojimo vaistų, kuriuos dabar dėl kaulų suminkštėjimo apsaugos ir gydymo, leido naudoti šio krašto vaistus tvarkanti įstaiga.

Išvada: kol dar laikas, ne vienas nebūkime paikas, ypač moterys: net ir gerai besijaučiant, imkime stiprinti kaulus maistu, darbštumu, atsargumu ir reikale — vaistais. Pasiskaityti: „Preventive Medicine“, Volume 30, No. 1. January 2000. Sėkmės!

Saulius Beniušis su vaikai Dovydu ir Kristina bei žmona Asta. Saulius Beniušis iš Tauragės — pirmasis Lietuvoje žmogus, kuriam sugrįžti į gyvenimą padėjo dirbtinė širdis, ir penktasis, gyvenantis su svetimta, persodinta širdimi. Vladimiro Gulevičiaus (ELTA) nuotr.

ŽMOGUS SU DIRBTINE ŠIRDIMI

„Gyvensiu ir auginsiu vaikus“, — pasakė žmogus su nauja širdimi išeidamas iš ligoninės.

Saulius Beniušis iš Tauragės — pirmasis Lietuvoje žmogus, kuriam sugrįžti į gyvenimą padėjo dirbtinė širdis, ir penktasis, gyvenantis su svetimta, persodinta širdimi.

Birželio 22 dieną, išvykdamas iš Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų, kaip informuoja ELTA, S. Beniušis ir jo žmona Asta nuo širdžiai dėkojo akademiko profesoriaus Vytauto Sirvydžio vadovaujamos širdies chirurgijos klinikos bendradarbiams už išgelbėtą gyvybę, su didžiausia pagarba minėjo donoro artimuosius, sutikusius padovanoti transplantacijai žuvusio žmogaus širdį. Žurnalistų paklaustas apie tolesnius planus, S. Beniušis teatsakė: „Gyvensiu“ ir kiek patylėjęs pridūrė: „Dirbsiu, vaikus auginsiu“.

Aštuonmetė Kristina ir ketverių metų Dovydas, tikriausiai dar menkai tesuvokdami situaciją, šypsojosi ir vis ragino tėvelį greičiau važiuoti namo.

Trisdešimt vienerių metų automechanikas S. Beniušis sirgo sparčiai progresuojančia kardiomiopatija. Tai — dar ne visiškai aiškos kilmės širdies raumens uždegimas, galintis kilti po gripo ar kitų infekcijų. Susirgusiojo širdis praranda galia susitraukinėti, nebesugeba atlikti savo gyvybinių funkcijų. Ligonį gali išgelbėti tik širdies transplantacija. Tačiau, pasak prof. V. Sirvydžio, kai labai trūksta donorų, ne kiekvienam pavyksta sulaukti išganingos širdies persodinimo operacijos. S. Beniušiui laukti padėjo dirbtinė širdis.

Dešimt dienų dirbtinė širdimi vadinama sudėtinga aparatura pavadavo beviltskai nusilpusią jo širdį — per tą

laiką atsirado tinkamas donoras. Gegužės 26 dieną buvo atjungta dirbtinė širdis ir įsiūta tikra, gyva, žuvusio žmogaus širdis.

Prof. V. Sirvydis džiaugiasi, kad universiteto ligoninė, jų klinika, yra išigijusi tokį brangų ir gerą aparatą — dirbtinę širdį, tačiau kartu pabrėžia, kad joks aparatas niekada neprišlys jokiame gyvam žmogaus organui. Dirbtinis daiktas, sakė jis, yra dirbtinis — visada gali kas nors nulūžti, susigadinti. Be to, kraujui cirkuliuojant dirbtinėmis sistemomis visada yra gerokai didesnė galimybė susidaryti trombamams. Didelė ir infekcijų rizika; juk prijungiant dirbtinę širdį — mechaninius širdies skilvelius, iš ligonio krūtinės ertmės į paviršių, prie pulto, esančio šalia ligonio, tenka išvesti nemažą diametro „vamzdžius“.

Kuo greičiau atsiranda donoras, kuo trumpiau tenka ligoniui būti su dirbtine širdimi, tuo geresnės transplantacijos prognozės. Dirbtinė širdis, aiškina akademikas, tik pagalbina priemonė.

„Aptarnauti“ dirbtinę širdį Vilniaus kardiologijos ir klinikos inžinieriai mokėsi Vokietijoje, Berlyno širdies chirurgijos centre.

Linkėdamas sveikatos ir laimės visai Beniušių šeimai, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų generalinis direktorius Antanas Vinkus kreipiasi į visus žmones, ragindamas būti šaunu, savo nelaimės valandą suteikti laimę kitam, dovanoti transplantacijai žuvusiojo širdį, kitus organus.

Ligoninės vadovas taip pat sakė esąs įsitikinęs, kad niekas neišdrįstų abejingai pasakyti „nėra pinigų“, kai yra galimybė išgelbėti žmogaus gyvybę. Pinigų, sakė jis, reikia surasti. (ELTA)

Stratham;

Lawrence Ashman, Ernest Smith, Richard Whittaker, Lorraine Starr;

— talpintu persiuntimą tvarkiusiai „Lithuanian Mercy Lift“ organizacijai;

— visiems geros valios žmonėms, savo darbu prisidėjusiems prie mums labai reikalingos humanitarinės siuntos surinkimo ir persiuntimo.

Šiuo metu Jūsų atsiųsta diagnostinė aparatura, gydymo ir slaugos priemonės sėkmingai tarnauja Alytaus apskrityje mažiems pacientams.

Linkime visiems kuo geriausios sveikatos ir sėkmės. Kviečiame Jūs apsilankyti Lietuvoje mūsų ligoninėje.

Su pagarba,

Adelė Dimšienė

Alytaus apskrityje S. Kudirkos ligoninės vaikų ligų tarnybos vadovė gydytoja.

APIE BALTIJOS EKOLOGINĘ BŪKLĘ

Specialistai nemano, kad Baltijos jūroje II pasaulinio karo metais nuskandinti cheminiai ginklai gali sukelti ekologinę nelaimę, antradienį Liepojos savivaldybėje įvykusioje spaudos konferencijoje apie Baltijos jūros ekologinę būklę pranešė ekologai ir hidrologai.

Liepojos gyventojai dėl to emė nerimauti, kai balandį laikraštis „Vesti segodnia“ paskelbė straipsnį, įspėjantį apie galimą „ekologinę katastrofą“ Baltijos jūroje. Laikraščio duomenimis, ji įvyks, suirus Baltijos jūroje II pasaulinio karo metais nuskandintų cheminių ginklų apvalkalui. Tada kovinės medžiagos pateks į vandenį ir pasklis iki kranto.

Latvijos universiteto Hidroekologijos instituto direktorius Andris Andrušaitis spaudos konferencijoje pranešė, kad laikraščio straipsnis buvo tendencingas. Situacijai ištirti sudaryta komisija HELCOM taip pat priėjo išvada, kad Baltijos jūroje nuskandintos kovinės nuodingosios medžiagos negali būti savaime išneštos į krantą.

Specialistai mano, kad rimto chemikalų medžiagų poveikio Baltijos jūrai nebus. Ipritas ir adamsitas, jungdamasis su vandeniu, išplinta labai nedideleje jūros dugno teritorijoje ir nekenkia augalijai bei gyvūnijai.

A. Andrušaičio duomenimis,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Suite 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-

trip travel to Lithuania

easier and more convenient

than SAS. From Chicago, we

offer daily service to Vilnius with

just one hassle-free connection

through Stockholm. Our 4:30 p.m.

departure gives you a relaxed morn-

ing arrival for business or pleasure.

When you're ready to return, you'll

enjoy same-day travel back to

Chicago through our Copenhagen

hub. And whether

you fly Business Class

or Economy Class, you can be

sure our service will be world-class,

and will allow you to arrive rested and

refreshed — all for a reasonable fare.

Find out what a world of difference

SAS can make for your next trip.

Just call your Travel Agent or SAS

at 1-800-221-2350. For more infor-

mation and special offers, visit

our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

SAS
Scandinavian Airlines

IKI KARO PRADŽIOS BUVO LIKE 1:15 VAL.

JONAS UŽURKA

Mūsų, Lietuvos valstybės, jau tokia lemtis, kad nuo amžių tenka kovoti dviem frontais — nuolatiniai pavojai, užpuolimai iš Vakarų ir iš Rytų. Mes tarp dviejų galingų imperijų — kaip gintariniai grūdai tarp girnų. Šioms imperijoms sugriuvus, vargais negalais atsikvepiame, tarsi iš numirusių prisikeliame, atkuriame savo valstybę, bet praeina keli dešimtmečiai, ir šios imperijos, atgavusios jėgas, sutvirtėjusios, iš naujo užgriūva visu meškos ar šarvuoto riterio svoriu. Tai vieni, tai kiti arba ir vieni, ir kiti kartu. Mes — Europos kryžkelė, įvairių samokslų, paktų, slapų susitarimų auka. Na, o paveręsijei mums niekad neprispazins, kad norėjo mus okupuoti. Juk gynėsi Maskva iki paskutiniųjų (prisiminkime batalijas Maskvos Aukščiausiojoje Taryboje 1989 m.), kol pagaliau, priremti Molotovo-Ribbentropo pasirašytų dokumentų autentiškumo ir Stalino-Hitlerio samokslų faktų, buvo priversti prisipažinti. Bet ir tai ligi šiolei ginasi Maskva, esą Lietuva pati prašiusi Maskvą pagalbos — apginti nuo iškilusios fašistinės grėsmės, net mintyse nebuvę planų Lietuvai skelbti karą, jėga okupuoti prieš jos valią.

Tačiau ylos maiše nepašlėps: praėjus daugeliui dešimtmečių, mes vėl turime dokumentus, įrodančius, kad 1940 m. birželio 15 d. 9 val. 15 min. Sovietų Sąjunga buvo numaciusi pradėti karo veiksmus prieš Lietuvą. Tiesiai sakant, klastingai užpulti mūsų valstybę, prievarta ją okupuoti. Šie dokumentai ilgai buvo slepiami, bet pagaliau — 1993 m. pabaigoje — pradėtas publikuoti Sovietų sąjungos maršalo A. Jeriomenkos dieno-raštis nuplėšęs paslaptingojo samokslu uždangą. Dienoraštis mus domina todėl, kad būtent maršalas A. Jeriomenka 1940 m. vasarą vadovavo VI kavalerijos korpusui, birželio 15 d. įžengusiam į Lietuvą. Vėliau jis vadovavo III mechanizuotam korpusui, suformuotam ir dislokuotam Vilniuje ir jo apylinkėse. Grįžtant prie dokumentų ir faktų, norėčiau padaryti tokį trumpą istorinį ekskursą: 1939 m. rugsėjo 17 d. Kijevo ir Baltarusijos ypatingųjų apygardų armijos, vykdydamos SSRS vyriausybės sprendimus, peržengė Sovietų sąjungos ir, jau vokiečių sumuštos,

Lenkijos valstybinę sieną. VI korpusas (vadas A. Jeriomenka) susitelkė Baltstogėje, Lomžoje, (užėmus dalį Lenkijos teritorijos). Tuo metu 1939 m. rugsėjo-spaliu mėn., SSRS ir Lietuva „draugiškai“ pasirašė tarpusavio pagalbos paktą, nukreiptą prieš „fašistinės agresijos grėsmę“.

Susidorojus su Lenkija, bolševikinis diktatorius J. Stalinas su savo parankiniais ėmėsi nepaklusnių, jau ant kelių paklupdytų Baltijos valstybių. Įvykiai klostėsi šitaip:

1940 m. birželio 7 d. 2 val. nakties Baltarusijos ypatingosios karinės apygardos (tuo metu jau pervardintos Baltarusijos frontu) štabo viršininkas įsako A. Jeriomenkai pagal aliarmo signalą pakelti ir su 4 ir 6 kavalerijos divizijomis tučiuojau susitelkti Gardino rajone.

Birželio 8 d. divizijos iš Lomžos ir Baltstogės jau išvyko į nurodytąjį rajoną, o korpuso vadas gen. A. Jeriomenka tuo metu Lydoje įvykusiame slaptame pasitarime iš Baltarusijos karo apygardos vado gen. ltn. Kuznecovo gavo nurodymus — ruošti būsimam Lietuvos užpuolimui.

Visą birželio 9 dieną korpuso vadas A. Jeriomenka tyrinėjo ir žvalgė „koridorių“, kuriuo turėjo žygiuoti jo korpusas, kad atkirstų Lietuvą nuo Vokietijos ir ją visiškai izoliuotų. Koviniais veiksmais pasirinko sunkiai praeinamą — Augustavo kanalą, Juodosios Ancios bei kitų upelių išraižytą pelkėtą vietovę.

Visą birželio 10 dieną korpusas ruošė tiltus per šiuos upelius, o vadas, gen. A. Jeriomenka, kad nekeltų įtarimo, persirengęs kapitono uniforma, žvalgė Lietuvos teritoriją. Vakare gavo apygardos vado įsakymą:

paruošti korpusą koviniams veiksams. Tuo tikslu į Lietuvos teritoriją buvo pasiųsta giluminė žvalgyba.

Apie 22 val. į gen. A. Jeriomenkos korpusą atvyko pastiprinimas — 33 šaulių divizija (vadas — gen. mjr. K. Železnikovas). Jau buvo sutelktos visos jėgos koviniams veiksams prieš Lietuvą. Tačiau sutelktos armijos vaizdas buvo prastas: žmonės pavargę, sunkioji artilerija, šaudmenys, maistas dar pakeliui.

Birželio 11 d. visi puolamieji junginiai ir daliniai karui prieš Lietuvą jau buvo sutelkti jos pasienyje. Paskelbta visiška kovinė parengtis: visi

Po dviejų dienų posėdžių Vilniuje šešiasdešimt tarptautinės finansinės donorių konferencijos dalyvių iš užsienio birželio 22 d. lankėsi Visaginė ir susipažino su atominės jėgainės, kurios eksploatavimo saugumas kelia nerimą Europos Sąjungos politikams. Viduryje — Ignalinos atominės elektrinės generalinis direktorius Viktoras Ševidas. K. Vanago (ELTA) nuotr.

ruošėsi staigiam, netikėtam puolimui.

Pirmą valandą nakties Lydoje visų armijų, dalinių ir junginių vadai sukviesti ir ypatingai slaptą pasitarimą, kuriam vadovauja gen. plk. D. Pavlovas (vėliau Stalino įsakymu sušaudytas už 1941 m. karo pradžios pralaimėjimus). Pasitarime buvo išdėstytas Lietuvos teritorijos užgrobimo kovinis planas ir duoti šie nurodymai:

— prieš (t.y., Lietuvos) lėktuvus naikinti organizuota, sutelkta ugnimi ir tik karininkui vadovaujant;

— kategoriškai uždrausti šaudyti naktį. Veikti durtuvais (perkertant Lietuvos valstybinę sieną), be triukšmo;

— kategoriškai uždrausti stovėti keliuose. Įsiveržti ir veikti nepastebimai, slėpti savo armiją, jos veiksmus;

— kiekvieną karį, savavališkai pasitraukusį 2 val., šaudyti kaip išdaviką vietoje; nusipelnčius apdovanoti ne po karo veiksmų, bet tučiuojau, mūšio lauke;

— maisto ir visos kitos provizijos su savimi turėti keturiomis dienoms (vadinasi, karą, planavo žaibišką — okupuoti Lietuvą per keturias paras. — Aut.);

— visa užimtųjų valdžia per-eina į garnizonų viršininkų rankas: garnizonų viršininkų pirmieji įsakymai turi būti: „Nusiginkluoti!“, „Atiduoti visus ginklus!“;

— mobilizuoti visų užimtų teritorijų autotransportą;

— už smūgius, užpuolimus iš užnugario visus šaudyti be išjėgimo, vietoje;

— orientuotis į žaibišką karą eiga. Pirmą dieną užimti Marijampolę, antrą dieną —

Alytų;

— aviadesantas bus išlaipintas pirmą karo dieną. 6 val. ryto;

— susidūrus su stipriu prieš pasipriešinimu, ne atakuoti, o apeiti iš sparnų, blokuoti jo gynybinius rajonus, įtvirtinimus ir juos naikinti artilerija;

— prieš (Lietuvos) kariuomenės. — Aut.) aviaciją (ypač Šiauliuose) sunaikinti aerodromuose;

— būti pasiruošusiems puolimui.

Birželio 12-13 d. vyko visų korpuso dalinių pasirengimas puolimui: buvo tikslinamos užduties, žvalgoma vietovė, papildomos visų rūšių ginklų atsargos.

Puolimui buvo pasirengęs šios sudėties gen. A. Jeriomenkos vadovaujamas korpusas: dvi kavalerijos divizijos, du tankų pulkai, viena tankų brigada, 33-čia motošaulių divizija ir kiti paskirti inžinerijos bei artilerijos daliniai. Buvo atliktas didelis aiškinamasis politinis darbas tarp visų korpuso karių.

Birželio 13 d. vakare, 21 val., ryšių karininkas plk. Tanukovas korpuso vadui A. Jeriomenkai pristatė įsakymą: pulti Lietuvos teritoriją.

Birželio 14 d. visos korpusas užėmė savo kovines pozicijas, susitelkė kovinių veiksmų maršrutuose ir baruose. Korpuso vadavietė persikėlė ir buvo įrengta prie pat Lietuvos valstybinės sienos, iš kur buvo patogu vadovauti puolimui.

Birželio 15 d. gautas konkretus įsakymas: puolimą pradėti 9 val. 15 min. Atsuntą valandą ryto korpusas jau buvo visiškai pasirengęs ir tik lau-

kė signalo pradėti puolimą. Tačiau 8 val. korpuso vadas A. Jeriomenka gavo Baltarusijos apygardos vado D. Pavlovo įsakymą: „Stot! Nepulti!“. Jis pranešė, kad Lietuva kapituliavo, pasidavė be karo, ir korpusas gavo naują įsakymą: forsuoti (skubiu) žygiu per Kauną išeiti į vokiečių pasienio rajoną ir sieną aklinai uždaryti.

Birželio 17 d. rytą korpuso junginiai jau žygiavo per Kauną.

Birželio 18-19 d. korpusas, pasiruošęs koviniams veiksams, įžengė į Šiaulius, užėmė patalpas apsigyventi. Štabas įsikūrė apskrities teismo rūmuose. Visus Lietuvos kariuomenės lėktuvus apsupo, uždraudė skrydžius.

Birželio 20 d. buvo duotas įsakymas paleisti politinius kalinius iš Šiaulių kalėjimo. Palangos aerodromą blokavo, nutraukė Lietuvos lakūnų užsiėmimus.

Korpuso junginių vadai susitikdavo su Lietuvos kariuomenės karininkais, kiti grupelėmis ir po vieną landžiojo po mūsų kariuomenės dalinių teritorijas. Vienas girtas karininkas Popok, įsibrovęs į kariuomenės kareivines, reikalavo giedoti „Internacionalą“, o ne Tautos himną. Buvo korpuso vado už tai išbarts. Kiti bandė „tikrinti“, kaip mūsų kariai aprūpinti. Anot A. Jeriomenkos, jie buvo pasipiktinę blogu Lietuvos kariuomenės aprūpinimu, ypač netikusiu maitinimu!

Na, o kokie buvo korpuso vadai, charakterizuoja pats A. Jeriomenka.

(Nukelta į 5 psl.)

DRAUGAS, 2000 m. birželio 27 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Kaltininkų nei su žiburiu nesurasi

Vartotojai ir taip buvo paginti kantrūs. Nors benzino kainos jau pora mėnesių kone kasdien kopina aukštyn, tarytum atkaklūs alpinistai, norėdami pasiekti kalno viršūnę, amerikiečiai padūsauja, bet vis tiek neatsisako savo mėgstamiausio užsiėmimo — vairavimo. Ir valdžia, ir naftos perdirbėjai vis tvirtino, kad tai labai laikinas reiškinys, kad netrukus kainos nusistovės ir vėl viskas bus gerai. Juk naftos tiekėjai net padidino savo „juodojo aukso šulinį“ produkciją, tad benzino visiems pakanka, o kainų kilimui rimtų priežasčių nėra...

Prasidėjus atostogų ir apskritai pramoginio pasivažinėjimo sezonui, vairuotojai staugia pajuto, kiek vienas benzino papildymas suplonina piniginę. Pasipylė vis garsesni priekaištai, juo labiau, kad tikimasi kainų pakilimo ir kituose kasdienybės sluoksniuose, nes žymi prekių bei gaminių dalis į parduotuves ar gamyklas pristatoma sunkvežimiais. Kai kurie politikai, norėdami pasigerinti ar pataikauti savo rinkėjams, pradėjo „ieškoti teisybės“: kas kaltas už tokį benzino kainų iškilimą?

Šiuo metu kaltininkų medžiojimas pasiekė tiesiog zenitą. Vieni kaltina naftos perdirbėjus, kad jie tyčiomis su-laiko benzino kieki, norėdami pasipelninti. Pelnogaudžiais vadinami ir benzino stotelių savininkai, kad visai be reikalo kelia kainas ir apsunkina vartotojų, pačių nepatogiausių metų laiku (tarytum aukštoms benzino ar kurio kito produkto kainoms yra kažkoks patogesnis laikas). Politikai Vašingtone šaukiasi Senato ir Atstovų rūmų, kad sudarytų komisijas ar komitetus padėčiai iširti, o mūsų atstovai JAV sostinėje pirštu rodo į naftos tiekėjus — OPEC (Organization of Petroleum Exporting Countries), nes jie per mažai naftos siūnia, tikėdamiesi gauti daugiau pelno.

Galbūt įdomiausia tai, kad benzino kainos labai nevienodos — įvairiose valstijose bei net vietovėse skiriasi ne keliais, ar keliolika, bet keliasdešimt centų už galioną. Šiuo metu brangiausias benzinas yra Čikagoje ir Milvauke mieste; o pigiausias — galbūt Idaho valstijoje. Vašingtonas kaltina vietines savivaldybes, apkrovusias kiekvieną litrą didžiausiais mokesčiais, o savivaldybės teisinasi, kad be jų

zmonės, kurie savo pragyvenimą užsidirba „ant ratų“.

Benzo kainos nutraukia kasnį nuo jų šeimos burnos, reikia atsakyti būtiniausių reikmenų (jau nekalbant apie bet kokią prabangą), kad galėtų galą su galu sudurti. Galbūt ilgai ir žmogiškasis gėsumas pasiekis kalno viršūnę, o benzino kainos kiek sumažės. Iki kito karto...

TAVO VARDU

ALĖ RŪTA

Nr.3
Tęsinys

Mokslas jungia su savais ir ne savais, net su tautų priešais.

Taip ir pradėjau bendrauti su lietuviais mokslininkais čia ir Lietuvoje. Taigi, kviečiamas, pasiryžtu ir į Vilnių nuvykti. Bet tebebuvo sovietinė valdžia, reikia leidimo — vizos. Laukiu atsiliepimo ir mano prašymą. Nusiperku ir lėktuvo bilietą. Vyresnieji gauna leidimus į Mokslo ir kūrybos simpoziumą, o mano pusbroliu Viktoras — ne. Kaip bus su manim? Jau susipakavęs. Ir, tik porą dienų po išskridimo datos, gaunu telegramą:

„Tamstai į Sovietiją viza negarantuojama“.

Reikia, jaunesnieji — pavojingi Sovietų Sąjungai: pakenksim, sugriausim?.. Galim net didžiulis tokia mūsų reikšmė!

Ir ko pasiekė sovietinė valdžia Lietuvoje? — Ogi mane padarė dar tvirtesniu lietuviu! Nuo tos dienos aš jau niekad nei nepagalvoju, kad aš tik amerikietis, ne lietuvis. Buvau gal pasaulio žmogus ir mokslininkas, tačiau prigimtimi ir dabar visa širdim buvau lietuvis. Nebegaila buvo ir tų dolerių — nuostolio už per vėlavai atsakyti skridimo bilietą, nors ir nesu turtuolis.

Yra ir liūdningų dalykų. Motinos ašaros liejasi, tėvo pyktis — abi mano seserys išteka už ne lietuvių.

Jiems — beveik kaip vaikų mirtis. Taigi, ir aš tėvams lyg miręs.

Mes protu visą tai suvokiame, bet širdimi... Pagal dainą „Svetimaj padangėj“, mūsų širdys paliestos: kalba, mokykla, draugystė, meilė, vedybos... Mums čia Amerikoje, sapnuose nesirodo „tėvų tėviškėlė“, nes per mažai ją pažįstame. Vos kartą trumpam Lietuvą aplankiau — gražu, keli giminės... Bet grįžus čia mums gyvent natūralu, ir ką tu padarysi?

Griuvo sovietija — tai gerai. Karas sunaikino ir Hitlerį, jo nežmonišką filosofiją, nekaltų žudynes. Tėvai džiaugiasi, mes džiaugiamės. Jau buvau galvojęs, kad tėvai tuoj ir grįš į jų gimtinę. O kaip gi mums? Štai kas atsitinka! Ilgiems dešimtmečiams karų ir priešpaučių negandas išstumdė mūsų tėvus, mums buvo lemta gimti svetur. Ir niekaip negalima paneigti, kad šis kraštas buvo mums geras: mus globė, maitino, auklėjo ir mokslino.

Ir aš sau vis kartoju, kad mama nesirūpintų, nevertktų... O tėvas nežidurėtų kreivai ir mano žmoną... Ji nekaltą, kad ją pamilau. Tarp visų jausmų maištais, kas mums lieka? — Būti savimi ir didžiulis kuo esi. Taip ir mėginu daryti. Universitete visi kolegos ir studentai žino mano kilmę, net ir lietuviškų žodžių juos pramokau. Pasakoju, juokauju, tik savyje slėpdamas tą didžiąją dilemą, tą dvikilmystės ir jausmų maišatį... Dirbu savo darbą — mokslui, tautos ir tautų atečiai. Domiuosi dukrelių auklėjimu, supažindinau ir jas su lietuviška kilmė. Esu dinamiškas, tai linksminu vėsus „iš pasiutimo“! Nors širdy — man vienam težinomi jaus-

mai... O darbo daug, užklumpa įvairios problemos, nebėra laiko nei laiško rašymui. Užtat, kai galiu, apsilankau pas tėvus. Jie mūsų pasiilgsta, aš pasiilgstu. Mamai nebešuktelio — „maisto!“, kaip anuomet, kai su Džo-Juozapu.

Dabar išmokau pats maisto pasigaminti. Žmona dirba, dukrelės mokykloje. Anksčiau grįžęs, užsidedu prijuostę, skutu bulves, kiloju keptuves. Dar pripuolu prie savo kompiuterio, atlieku kokį darbėlį, kol visas butas pakvimpa kepsniu... Grįžta dukros, žmona. Visi, pilni išpūdžių, sėdamės prie stalo. Taip kas dieną. Dirbu sunkiai, kyla kraujo spaudimas — įtampa, mažai miego, per daug kavos...

Žmona mėgina padėti, mama — telefonu: „išsimiegok, sūnau, prisizūrėk ir save, ne vien kitus“ — O tėvas „sportuok, pasivaikščiok...“ — Išmintingi žodžiai! O kada? Paskaitos, tyrimai, straipsniai... Ir prašyk valdžią paramos tyrimams. Ir dukras vežk į pamokas, į plaukymo pratybas. Jos auga sparciai — net baisu, tuoj bus panelės. Save įtaigoju: „Tėvai, laikykis!“

Mėginu. Bet niekas darbų už mane atlikti negali. Gyvenimas — pareiga.

Tėvai džiaugiasi mano sėkme, grožisi anukėlėmis. O iš pokalbių su jais suprantu, kad norėtų... Na, būk, sūnau, daugiau su lietuviais, ką nors veik. Žinoma! Prisidėsiu čia prie vietinės lietuvių bendruomenės. Nuvykstu. Žmona lieka namie. Ten ir įvairūs pokalbiai apie Lietuvą, mane prašo kitąsyk paskaitos, nusi-fotografuojam... Ten ir vaišinames. Kiek išgeriam. Grįžtant namo, man širdį apninka tartum kokie juodi

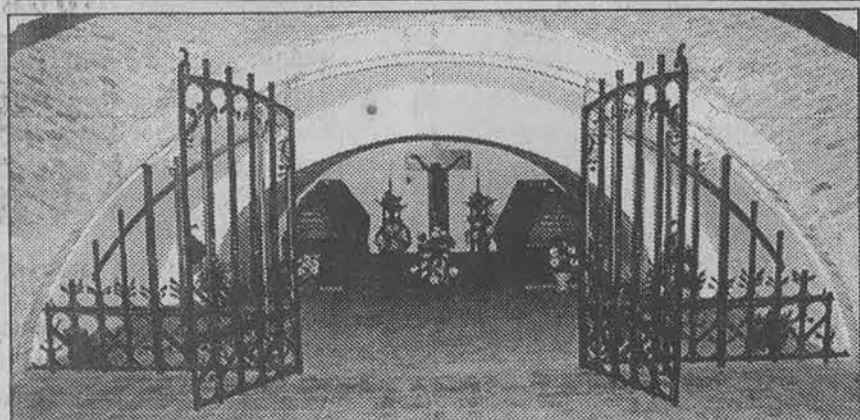
Alė Rūta

vabalai. Nujautimas? Netrukus teks skristi į moksline konferenciją, jau pasiruošęs. O visko būna! Ir lėktuvai nukrinta, ir žemė dreba...Ko tik tame pasauly! Skambinsiu tėvams, dar su mama pasikalbėsiu.

— — —

Po tų kalbų, po užrašų — pabaiga. Kaip viskam, kaip visiems. Ir graži nuotrauka dar gauta iš to susirinkimo. — Bet ne tenai, ne tuo laiku ji pasitiko mir-tis. Jo nuojautos išsipildė, tik svajonės — ne. O darbai nebaigti. Jam buvo nelengva — kas žino? Gal kažkas jo pagailejo? O laiko upė nušniokščia tolyn... Pabaiga

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

Kun. A. Gylis klebonavimo metu restauruoti Telsių katedros rūšiai, kuriuose ilsisi vyskupai Justinas Staugaitis, Vincentas Borisevičius ir Pranciškus Ramanauskas

LAIŠKAS IŠ PLATELIŲ

Dabar rašau trumpą savo darbų remonto apibūdinimą. Jūs laiške tokio straipsnelio prašėte.

Aš esu Platielių ir Beržoro parapijų klebonas nuo 1999 m. birželio pabaigos. Rūpinuosi šių bažnyčių remontu. Beržore apkalta lentomis bažnyčia ir pakeisti pamatiniai rąstai. Šis remontas parapijai kainavo 25,000 litų.

Platieliuose padariau naujus laiptelius į bažnyčią, sudėtos naujos lauko durys, įdėtos naujos grindys vienoje zakristijoje, nudažyta bažnyčia, sudėti klebonijai nauji langai, sutvarkyta aplinka, įrengtas ūkinis pastatas ir garažas. Darbų atlikta už 15,000 litų be medžiagos. O šią Jūsų auką skiriu bažnyčios tvoros remontui... Apytikriai bažnyčios tvoros remontas kainuos 11,000 litų. Ateityje reikės atstatyti nulaužtą ir kitus vos besilaikančius bažnyčios kryžius. Remonto šaukiasi ir Beržoro varpinė, senoji koplyčia šalia bažnyčios. Paramos iš

valdžios nežinau ar sulauksiu Beržoro varpinei, kuri yra Lietuvos respublikos architektūros paminklas.

Būsiu visa širdimi dėkingas už paramą, nes mano parapijiečiai dauguma bedarbiai, o aš pats, kiek išgalui, visas savo santaupas skiriu parapijos šventorių darbams. Jeigu Jūs atvyktumėte į Lietuvą, pamatytumėte mano darbus, be to, aukos ir aukotojai yra surašyti parapijos kasos knygoje. Kaip įrodymą savo sąžiningumo ir darbų, kaip prašėte, siunčiu kelias nuotraukas iš kitų parapijų, kuriose dirbau.

Kun. Antanas Gylis

Iš viso pasiūsta Platielių ir Beržoro bažnyčių remontui 2,730 dol. Iš klebono Gylis laiško yra aišku, kad dar reikia nemažai aukų visiems remontams įgyvendinti. Visų aukotojų sąrašas bus pasiūstas kun. Antanui Gylui su prašymu, kad abiejų bažnyčių vestibuliuose būtų iškabinta lenta su aukotojų pavardėmis. Prašom aukas siųsti: Dr. Antanas Razma, 15W345 81st Street, Burr Ridge, IL 60521.

Kun. A. Gylis su meistras, restauravusiais Telsių katedros rūšius

DAUG KAS ATSLIEPĖ

Atleiskite, kad trukdau Jūsų brangų laiką, tačiau negaliu nerašyti ir nepadėkoti Jums už tai, kad savo laikraštyje „Draugas“ kovo 23 - balandžio 4 dienų numeriuose Jūs išspausdinote mano prisiminimus „Ketveri laimės ir pasiaukojimo metai“, apie mano tėvą, kuris vokiečių okupacijos metais išgelbėjo 26 žydų tautybės žmones.

Dabar gaunu iš Amerikoje ir Kanadoje esančių pažįstamų ir giminių laiškus su padėkomis už tuos prisiminimus, tačiau jei ne Jūsų gera valia ir geranoriškumas, šie prisiminimai niekad nebūtų išvydę dienos šviesą. Mūsų periodinė spauda šiuo metu domisi visais kitais dalykais, „gaudo“ pigias sensacijas: kas ką prikūle, kas per kokį pobūvį daugiau degtinės išmaukė... Tad aš į juos ir nesikreipiau.

Šiek tiek apie save. Gyvenu Šventojoje visai netoli nuo Butingės terminalo, apie kurio

privatizavimą buvo tiek kalbų... Šventojoje mokytojavau nuo 1963 metų, dėsčiau geografiją ir daile. Savo gimtinę retai beaplankau, nes ten gyvena jau visai svetimi žmonės. Zemačiai laikosi savo senų tradicijų, kasmet liepos pradžioje būna „Didžiosios Kalvarijos“ atlidai, visą savaitę, tai tada ir aplankau protėvių kapus...

Dar kartą nuoširdžiai Jums dėkoju ir linkiu sėkmės Jūsų darbuose bei asmeniniame gyvenime.

Birutė Straupytė
Jereminienė
Šventoji

PRIE VEBLAIČIO STRAIPSNIO

„Draugo“ 2000.06.06. laidoje perskaiciau jaudinantį Julius Vebliučio rašinį „Arimo meilė — ne žodžiais, bet darbais“. Jo pačiam pirmajam sakiny paminėtos dviejų vienuolių seselių pavardės — Michaelės Garaitės ir Doloritos Butkutės, bet ir pirmoji daugiau ra-

šinių neminima. Negaliu ramiai miegoti, nors keliais sa-kiniais straipsnio nepapildęs apie pirmąją seselę.

Michelle Garas (taip ji pasivadino, į vienuolyną išeidama) yra labai aktyvaus žurnalisto ir poeto, ilgamečio „Draugo“ bei kitų laikraščių bendradarbio Stasio ir Ernos Garliauskų duktė. Prieš vienuolyną eidama, ji vadinosi Aušrelė Garliauskaitė. Nepaisant to, kad Erna Okaitė — Garliauskienė, tauragiškė, buvo ištekdama ir iki mirties liko, ev. liuteronė, visus šešis vaikus išaugino katalikais. Kad abi vienuolės ištisą dešimtmetį darbavosi (tikiu, ir toliau darbuosis) Utenos apylinkėje, tai irgi Stasio Garliausko, uteniškio, nuopelnas, nes jis, Detroite augintą, akademiškai išmoks-lintą, Aušrelę, bolševizmui žlungant su Utena supažindino. Tėvo tėviškę pamilusi, ji ten darbuotis išvyko.

Alfonsas Nakas
Sunny Hills, FL

Per anksti Amžinybėn iškeliavusiai

A.†A.

REGINAI MATULEVIČIŪTEI SRIUBIENEI,

jus liūdinčią šeimą: vyrą BALĮ, dukrą ŽIVILĘ, sūnų AUDRIŲ su šeima, sesutę, mūsų mielą ANGELE KARNIENĘ su šeima, pusseseres LAIMĄ ir JANINĄ su šeimomis bei kitus gimines ir artimuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės netekties skausmu.

Roma ir dr. D. Degesiai

Jadvyga Giedraitienė

Aldona ir dr. G. Griniai

Emilija Kiaunienė

Danutė ir Liutaveras Siemaškos

Aldona ir Juozas Šulaičiai

Vida Tumasonienė

Leokadija Žvynienė

St. Petersburg, FL

Taip netikėtai Amžinybėn iškeliavus

A.†A.

REGINAI SRIUBIENEI,

gilia užuojautą reiškiamės jos vyrui BALIUI, dukrai ŽIVILEI, sūnui AUDRIUI, seseriai ANGELEI KARNIENEI su šeima, pusseserėms LAIMUTEI VITKAUSKIENEI ir JANINAI VIENUŽIENEI bei jų šeimoms.

Kazys ir Genė Maldėnai

Kęstutis ir Ramunė

A.†A.

Dr. JUZEI AGLINSKIENEI

mirus, sūnui AUDRIUI, marčiai ELENUTEI, anūkei VAIVAI reiškiamės nuoširdžią užuojautą.

Marytė, Danutė, Vacys Salikliai

DRAUGAS, 2000 m. birželio 27 d., antradienis

5

Su dieliu liudiesiu pranešame, kad 2000 m. birželio 23 d. po sunkios ir ilgos ligos savo namuose Detroite mirė mūsų Vyras, Tėvelis ir Uošvis

A.†A.

JUOZAS KIAULĖNAS

Gyveno Detroit, Michigan. Gimė 1919 m. lapkričio 1 d. Buginiškių kaime, Pandėlio valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Į JAV atvyko 1950 m.

Po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, birželio 26 d., Velionis buvo nulydėtas ir palaidotas Holy Cross Detroito kapinėse.

Giliam liudiesyje liko: žmona Bronislava, dukra Benedikta ir žentas William Pribušauskai, sūnus Zenonas Kiaulėnas ir kiti giminės Lietuvoje.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Yolanda M. Zaprackienė.
Tel. 313-554-1275.

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Šių metų birželio 30 d. sueina liūdna trejų metų sukaktis nuo

A.†A.

IGNO MILIAUSKO

mirties.

Už jo sielą šv. Mišios bus aukojamos Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje birželio 30 d., 8 val. ryto ir liepos 3 d.

Gimines, draugus ir pažįstamus prašome a.a. Igną prisiminti savo maldose.

Liūdinti šeima.

A.†A.

FELIKSAS PUMPUTIS

Mirė 2000 m. gegužės 13 d. Palaidotas gegužės 15 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Paliokui, taip pat prel. I. Urbonui už Velioniui suteiktus visus palaiminimus ir patarnavimus esant gyvam ir mirusiam. Dėkojame sol. A. Barniškiui už giedojimą šv. Mišių metu ir taip pat vargonininkui muz. F. Stroliai.

Ačiū visiems karsto nešėjams. Nuoširdi padėka draugams ir pažįstamiems už atsilankymą laidotuvių namuose, už užuojautas, už užprašytas šv. Misias, aukas ir už Velionio palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Ačiū Donald M. Pėtkui ir jo laidotuvių namų personalui.

Liūdinti šeima.

A.†A.

Dr. ONAI BALIŪNIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamės Velionės vyrui ADOLFUI, dukrai GRAŽINAI su vyru RICHARD AUSTIN, sūnui ALGIUI su žmona PATRICIA, giminėms ir artimiesiems.

Maria ir Antanas Rudžiai su šeimomis

Mylimam Uošviui

A.†A.

ANTANUI POSKOČIMUI

Amžinybėn iškeliavus, RASĄ POSKOČIMIENĘ, „Spindulio“ tautinių šokių grupės vadovę, jos vyrą REMIGIJŲ ir visus gimines nuoširdžiai užjaučia

„Spindulys“

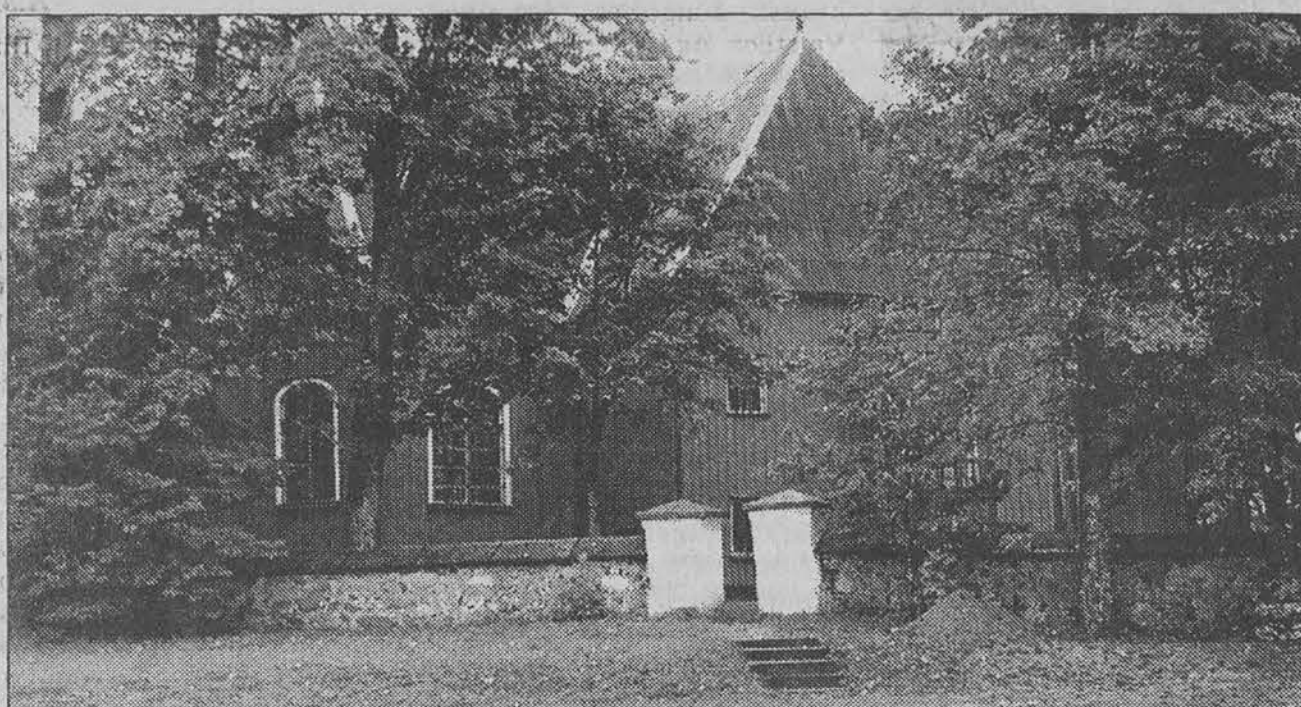
ALGS narei

A.†A.

Dr. JUZEI AGLINSKIENEI

išėjus į Amžinybę, jos sūnui dr. AUDRIUI ir jo šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškiamės gilia užuojautą.

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjunga

Kun. A. Gylis, grįžęs į gimtąją Platielių parapiją, pirmiausia perdažė bažnyčią

IKI KARO - 1:15 VAL.

Atkelta iš 3 psl.

Antai kavalerijos vadas gen. A. riaušybei nota, kurioje protestavo prieš tai, kad esą Lietuva vinimo, karštakošis, įžūlus, nevykdanti 1939 metų susitažinios leitenanto lygio, atsili-kes žmogus, nors ir buvo gene-rolas. Deja, ne jis vienas toks... — rašo maršalas A. Jeriomenka. Tai išsamiausia charakteristika okupantų vadų, kurie „inspektavo“, šmeižė ir griovė Lietuvos kariuome-nę. Tolesnis jos likimas jau žinomas.

Dar norėčiau truputį grįžti atgal. Tai kodėl gi nebuvo užpulta Lietuva? Juk iki karo tetrūko tik valandos, kad būtų griauđėje pabūklai, liejesis kraujas. Juk priešakinėse pozicijose buvo susitelkę du ga-lingi korpusai prieš Lietuvos kariuomenę: vienas iš pietva-karių, A. Jeriomenkos, kitas iš rytų pusės. O kiek divizijų stovejo antrajame ešelone ir stovėjo antrajame ešelone ir laukė signalo paremti šitų

korpusų pulkus ir divizijas?

Kad būtų šio toks pretekstas agresijai, birželio 14 d. Maskva įteikė Lietuvos vy-tavo prieš tai, kad esą Lietuva nevykdanti 1939 metų susitažinios leitenanto lygio, atsili-kes žmogus, nors ir buvo gene-rolas. Deja, ne jis vienas toks... — rašo maršalas A. Jeriomenka. Tai išsamiausia charakteristika okupantų vadų, kurie „inspektavo“, šmeižė ir griovė Lietuvos kariuome-nę. Tolesnis jos likimas jau žinomas.

(Straipsnis parašytas, re-miantis Sovietų sąjungos maršalo A. Jeriomenkos dokumentiniais atsimini-mais, pirmą kartą išspaus-dintais Rusijos karinio žurnalo „Vojenno-istoričes-kij žurnal“ 1994 metų Nr. 3)

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LIETUVOS VADOVAI IŠ ANKSTO RŪPINASI SAVO PENSIJOMIS

Skaitydamas „Drauge“ apie Lietuvos Seimo organų prita-rimą (turbūt ne Juršėnas ne-protestavo) įstatymo projek-tui, kad Seimo pirmininkui jau iš anksto būtų pripažinta kelių tūkstančių litų mėnesi-nė pensija, kai Lietuvos ūki-ninkai už savo gaminius, o mokytojai, darbininkai ir kiti žemesnio rango darbuotojai už savo darbą mėnesiais turi laukti skurdaus atlyginimo, kartais ir to negana, prisimi-niau skaitytą Aleksandro Di-džiojo žygio į Persiją istoriją.

Vienu sausros metu Persijos dykumoje Aleksandro Didžiojo kariuomenė buvo labai ištroš-kusi. Tačiau vienam ištiki-mam kariui pasisekė uolos įdubime surasti šiek tiek van-dens. Karys prisisėmęs šal-mą, vandenį atnešė imperatoriui atsigerti, bet Aleksandras, vi-sų karių akivaizdoje, vandenį išliejo ant žemės: jam buvo gė-da gerti, kai jo kariai troško.

Deja, Lietuvos vadovams šis jausmas, atrodo, yra svetimas. Antanas Rukšėnas
Cleveland, OH

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos išteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios, kurias aukos kunigas James Friedel, OSA, vyks šeštadienį, liepos 1 d., 9:30 val. r. seselių motiniškajame name, 2601 W. Marquette Road, Chicago. Kvietiamo visus dalyvauti.

Vyresniųjų lietuvių centras „Seklyčioje“, birželio 28 d., trečiadienį, 2 val.p.p. susirinksimės į dainų popietę, kuriai vadovaus muzikantas Faustas Strolia. Veiks ir laimės šulinys, kaip jau įprasta „Seklyčioje“, bus ir bendri pietūs. Sutiksime draugus, pabendrausime ir su daina išlydėsime paskutinį birželio mėnesio trečiadienį. Visi kviečiami ir laukiami.

Iš arti ir toli

KULTŪROS ŽIDINYS – PRanciškONAMS

New York valstijos Vyriausio teismo sprendimu, pasirašytu š.m. birželio 2 d. teisėjo C. Jackson, Lietuvių kultūros židinio pastatas grąžintas t. pranciškonomams. Renginius administravusiai, Židinį nuomavusiai Lithuanian Cultural Center, Inc. ir jos pirmininkui J. Bilėnui išaktyta išsikrauti iš visų vienuolyno patalpų. Renginius administravus t. pranciškono vienuolyno administracija ir jų renginių tvarkaraščiai bus skelbiami savaitraščio „Darbininke“.

J. Lenkaitis

Židinio pamaldos vyks šeštadienį, liepos 1 d., 4 val.p.p. jėzuitų koplyčioje Čikagoje ir bus skirtos 2000 metų vidurvasarį pagarbinti mūsų kūrėją ir jam padėkoti.

Laisvalaikis

Mažoji Prancūzija – Wheaton miestelyje! Prancūzai sako, kad lauko mugės, dažnai vykstančios Paryžiaus priemiesčiuose, sukuria gyvybingumo, džiaugsmo ir bendrumo atmosferą. Tokių renginių Čikagoje vasarą vyksta daug, o ypatingos mugės ruošiamos vakariniame Čikagos priemiestyje Weaton. Jas rengia tikra prancūziška bendrovė Bensidoun Group, kuri tvarko net 200 mugių reikalus Paryžiaus priemiesčiuose. Vasarą ši bendrovė ir Weaton miestelio centrą persiūnia tikrus prancūziškus dirbinius, kad lankytojai pajustų europietišką dvasią. Ir žmonių čia netrūksta – jie įpranta atsilankyti kiekvieną šeštadienį – mat šios mugės tęsiasi iki pat spalio mėnesio. Atvykite į šią mugę ir jūs – anksti iš ryto čia smagu papusryčiauti! Šviežia duona, cinamono bandelės ir pyragai išparduodami iki 9 val.r., prinokusius braškes – iki 10 val.r. Čia jūs ne tik galėsite pasirinkti įvairiausių prancūziškų gėrybių – tokių kaip sūrio, muilo, sodo ir daržo reikmenų, bet ir kitų šalių bei amerikietiškių prekių – kepinų, daržovių, gėlių, rankomis gamintų papuošalų, skarelų, kaklaraiščių ir t.t. Informacija tel. 630-784-0862.

Iš arti ir toli

SENUJŲ LIETUVOS ŽEMĖLAPIŲ DOVANA

Prieš savaitę vykusio Šiaulių krašto tėvynainių sambūrio metu Šveicarijoje gyvenantis profesorius Vaclovas Dargužas Povilo Višinskio viešajai bibliotekai įteikė dovaną – senųjų Lietuvos žemėlapių kompiuterą.

Medicinos profesorius V. Dargužas, gimęs šalia Šiaulių esančiame Voveriškių kaime, mokėsi Šiaulių berniukų gimnazijoje. Studijavo veterinariją Kaune, studijas baigė pasitraukęs į Vakarų – Berno universitetą Šveicarijoje. Toliau Anglijoje ir Amerikoje, paskelbė apie pusę šimto mokslo darbų. Šveicarijoje buvo išrinktas Berno miesto ir kantono parlamento deputatu.

Šis žymus išeivijos lietuvis Šveicarijoje senai susidomėjo Lietuvos istorija ir kartografija. Nuo pat pokario jis lankosi įvairiuose miestuose, antikvariatuose, aukcionuose, ieško senųjų Lietuvos žemėlapių, atlasų ir negalėdamas pinigų superka juos.

Dar sovietiniais laikais V. Dargužas padovanojo Vilniaus universitetui XVI-XIX amžiaus senųjų žemėlapių, atlasų rinkinį. Jie buvo braižyti ir sukurti garsiausiose renesanso epochos Europos kartografijos dirbtuvėse. Šiaulių bibliotekai V. Dargužas padovanojo senųjų žemėlapių kopijas. (Elta)

Skelbimai

Siuntiniai, pinigai į Lietuvą per TRANSPAK. Speciali nuolaida PINIGŲ persiuntimui. (Istaiga „Draugo“ pastate.) Tel. 1-773-838-1050.

jines, o, jo žodžiais, egzistenciniai apsisprendimai. Jis aptaria egzistencinius apsisprendimus „kaip lemtingus pasirinkimus, kuriais žmogus“ santykių su tikrove „arba lieka vien su savimi, užsiklėdęs savo paties ribotume, arba išeina iš savo ribų, peržengia savo būties sienas“.

Šie egzistenciniai apsisprendimai vyksta trijose plotmėse: 1. savęs atžvilgiu „viršyti save arba neviršyti, t.y., išeiti iš savo ribų ar likti jose užsidarius“ (pasisakyti už savyje esantį dvasinį pradą, per kurį galime atrasti ir kitus, ir Esantį); 2. kitų atžvilgiu, „tapti daugiau kitacentrinu, net altruistišku, ar likti ego-centrišku ar tapti labiau egoistišku; 3. Esančiojo (Dievo) atžvilgiu, pereiti vis labiau į dvasinę plotmę, pripažįstant Dievą ar tesiriboti materialine plotme.“

Pastarieji apsisprendimai yra susiję su žmogaus religine patirtimi, kuri sudaro religijos psichologijos objektą. Įdomu, kad apžvelgęs egzistencinių apsisprendimų eigą Dievo atžvilgiu, kun. Trimakas net pateikia šitokią, ir vienintelę, religijos psichologijos hipotezę. Ji skamba taip: žmonių patirtis liudija, kad kuo labiau asmuo susilieja su Dievu ir atsiveria Jo įtakai, tuo labiau žmonės branginančio Dievo įtaką paveikia asmens valia ir gyvenimo kryptį (iš to – jo gyvenimo leitmotyvas), kad ta kryptimi siekdamas, jis pats, viršydamas save, subręsta ir neša Dievo gerį kitiems.

Tai gražiai išsakytą hipotezę, kuri dabar prašosi empirinių duomenų patvirtinimo. Susumuojant apie kun. Trimaką kaip mokslininką galima būtų pasakyti: be abejo jis yra drąsus, originalus, išsamus, kūrybingas. Linkime kun. Trimakui toliau plėtoti pasirinktą religijos psichologijos kelią, aiškinti laisvo žmogaus santykį su Dievu.

Dr. Algis Norvilas

Susikaupe maldai (iš kairės): vyskupas Paulius Baltakis, Nijolė Balčiūnienė, Algis Norvilas, Jūratė Norvilienė, Audronė Škiudaitė, Jonas Salčius, Laima Salčiuvienė.

CICERO LIETUVIAI PAGERBĖ KUN. DR. KESTUTĮ TRIMAKĄ

Birželio 25 d. Cicero, Šv. Antano parapijoje, įvyko nekasdienis įvykis: kun. Kęstutis Trimakas šventė kunigystės 40-metį. Šia proga į Čikagą buvo atvykęs išeivijos lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, kartu su Jubilatu, mons. I. Urbonu ir Cicero parapijos klebonu Jim Kastigar aukojęs šv. Mišias.

Pamokslė, padėkojęs kun. Kęstutiui Trimakui už eucharistiją ir kunigystės dovanas, vysk. P. Baltakis pabrėžė, kad Šv. Antano parapija turi būti dėkinga Dievui, gavusi įvairiais talentais apdovanotą ir kultūriniais bei socialiniais reikalais besirūpinantį kunigą. Apibendrinęs Jubilato – kaip savo laikmečio žmogaus – gyvenimo kelią, jis pažymėjo, kad šis kunigas įsijungė į Katalikų Bažnyčios darbą, kai Lietuva ir visa žmonija buvo reikalinga pasišventusių kunigų. Vyskupas P. Baltakis išskyrė kun. K. Trimaką talką atkuriant krikščionišką ir demokratinę visuomenę Lietuvoje. Paminėta ir kunigo K. Trimako motina po gimdymo buk užsnūdusi ir atsibudusi pamatė šalia savęs padėtą kūdikį juodais plaukučiais ir tamsios odos. Ji ėmusi protestuoti, kad šis kūdikis per tamsus. Tuo metu kitame koridoriaus gale šaukė kita motina, nepatenkinta, kad jai atneštas kūdikis per daug šviesus. Tai buvo tik seselės klaida, kurią skubiai teko ištaisyti.

K. Trimako vaikystė prabėga Kaune, Šeduvoje. Motina, dantų gydytoja, Šeduvoje turėjo odontologijos kabineta ir namą. Kęstutis gimnaziją baigė 1948 m. Miunchene, tęsė savo pasakojimą dr. P. Kisieliui.

„Kęstutį moksleivį prisimenu kaip stovyklautoją moksleivių ateitininkų gaučiose ir linksme stovyklose Bavarijoje, kur buvau kviečiamas stovyklos gydytojo pareigoms. Kęstutis buvo rimtas, ramus, drausmingas stovyklautojas. 1949 m. jis atvyko į JAV, studijavo filosofiją ir 1956 m. įgijo filosofijos, o 1961 m. – teologijos licenciatą. Kunigu buvo įšventintas 1960 m. Po to – magistrantūra humanitarinių mokslų srityje Bostono kolegijoje. Psichologijos magistro laipsnis gautas 1971 m., psichologijos daktaro – 1972 m. Loyolos universitete Čikagoje. ro bendruomenės pirmininkė J. Bobinienė. Minėjimą vedė J. Kisieliūtė-Narutienė. Vaisės palaimino mons. I. Urbonas. Apie kun. K. Trimaką gyvenimo kelią, išskirdamas jo, kaip ateitininkų veikėjo ir globėjo vaidmenį, kalbėjo dr. Petras Kisieliui.

„Natūralu, kad apie išskirtiną asmenį sukurti progą susibūria didelė grupė jo prietelių ir gerbėjų. Ši sekmadienį turime malonią progą susitikti su kunigu, profesoriumi dr. Kęstutiui Trimakui, švenčiančiu savo kunigystės 40-metį. Enciklopedija skelbia daug datų, jo mokslinei ir kultūriniai laimėjimai, bet šykšti žinių apie jo vaikystę. Jis yra gimęs Urugvajuje, Montevideo mieste 1930 m. Dalyvaudamas lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje, smalsumo vedamas, kun. Kęstutis ieškojo ir surado ligoninę, kurioje pirmą kartą šiame pasaulyje pravirko“.

Dr. P. Kisieliui papasakojo susirinkusius pralinksminusių istoriją, kad būsimi kunigo motina po gimdymo buk užsnūdusi ir atsibudusi pamatė šalia savęs padėtą kūdikį juodais plaukučiais ir tamsios odos. Ji ėmusi protestuoti, kad šis kūdikis per tamsus. Tuo metu kitame koridoriaus gale šaukė kita motina, nepatenkinta, kad jai atneštas kūdikis per daug šviesus. Tai buvo tik seselės klaida, kurią skubiai teko ištaisyti.

K. Trimako vaikystė prabėga Kaune, Šeduvoje. Motina, dantų gydytoja, Šeduvoje turėjo odontologijos kabineta ir namą. Kęstutis gimnaziją baigė 1948 m. Miunchene, tęsė savo pasakojimą dr. P. Kisieliui.

Nuo 1980 m. – klinikinis in- struktoriaus Loyolos universi- teto medicinos mokyklos Psi- chologijos departamente. K. Trimakas priklauso pagrindi- niams Amerikos psichologų ir psichoterapeutų profesin- niams organizacijoms. Nuo 1973 m. kun. K. Trimakas dirbo kaip klinikinis psichologas Hines veteranų ligoninėje, o nuo 1981 m. – psichologijos sekcijos vadovas. Čia jį ma- tome kaip placios skalės mokslininką, turintį mokslo laipsnius trijose mokslo šakose: teologijos, filosofijos, psichologijos.

Kun. dr. K. Trimako darbo dirva – labai plati, nes prie jo ilgų psichologijos specialisto darbo metų tenka dar pridėti didžiulę našą teologinio, kultūrinio, švietimo ir visuomeninio darbo. Jis – gilios minties rašytojas, per pa- starąjį dešimtmetį parašęs gilių religijos psichologijos knygų. Taip pat jis yra parašęs ir keletą mažesnės apimties religinių knygų, kur ypač didelis dėmesys tenka Dievo Motinai Mergelei Marijai. Daug pastarųjų metų jo vos ne visas laikas, atliekan- tis nuo dėstymo, yra skiriamas rašymui. Su rašytine kūryba jis suaugęs nuo jaunystės. Štai jis „Laiskų lietuviams“ redaktorius (1962-1969); vienas iš „Aidų“ žurnalo redaktorių (nuo 1980 m.). Tačiau patį didįjį kultūros barą šiuo požiūriu jis išvarė tapdamas „Ateities“ vyr. redaktoriumi (1975-1983 m.). Esu jam dėkingas už sutikimą užimti šias pareigas. Tuomet buvau Ateitininkų federacijos vadovu ir man teko jį kvieisti į šį svarbų postą. Redaktoriaujant K. Trimakui, žurnalas buvo aukšto lygio ir meninio, ir turinio atžvilgiu. Žinome, kad redaktoriui dažnai tenka bent pusę leidinio pačiam prirašyti.

Naujasis redaktorius kun. K. Trimakas pirmame numeryje (1975 m. sausį) pristatė „Ateities“ viziją: burti ir atspindėti. Burti visus organizacijos narius aplink žurnalą ir atspindėti visą ateitininkų gyvenimą. Žurnalas tikrai sugebėjo būti viso organizacijos gyvenimo veidrodžiu. Stiprus laikraštis, nuo ženklo ir stiprią organizaciją, kuri jį leido. Pasipylė laišukai, gražiai vertinantys žurnalo turinį, meginę išvaizdą ir kt.

Kun. prof. K. Trimakas buvo aktyvus ir visuomeniniame darbe. Jis skyrė didelį dėmesį darbu su jaunimu. Jį matėme

„Kęstutį moksleivį prisimenu kaip stovyklautoją moksleivių ateitininkų gaučiose ir linksme stovyklose Bavarijoje, kur buvau kviečiamas stovyklos gydytojo pareigoms. Kęstutis buvo rimtas, ramus, drausmingas stovyklautojas. 1949 m. jis atvyko į JAV, studijavo filosofiją ir 1956 m. įgijo filosofijos, o 1961 m. – teologijos licenciatą. Kunigu buvo įšventintas 1960 m. Po to – magistrantūra humanitarinių mokslų srityje Bostono kolegijoje. Psichologijos magistro laipsnis gautas 1971 m., psichologijos daktaro – 1972 m. Loyolos universitete Čikagoje.

Vyskupo Pauliaus Baltakio nuomone, mes esame popiežiaus Jono Pauliaus II generacijos žmonės, ir tai yra viltingas ženklas. „Malda ir šventu gyvenimu sukuriamo bei maitiname jaunų žmonių dvasią“, baigė savo pamokslą išeivių lietuvių vyskupas Paulius Baltakis.

Po šv. Mišių Cicero parapijos lietuviškoji bendruomenės dalis susirinko į salę iškilmingiems pietums, kuriuose dalyvavo apie 200 žmonių, užpildžiusių visą didžiulę erdvę. Kun. K. Trimako pagerbimo popietę pradėjo Cice-

Nuo 1980 m. – klinikinis in- struktoriaus Loyolos universi- teto medicinos mokyklos Psi- chologijos departamente. K. Trimakas priklauso pagrindi- niams Amerikos psichologų ir psichoterapeutų profesin- niams organizacijoms. Nuo 1973 m. kun. K. Trimakas dirbo kaip klinikinis psichologas Hines veteranų ligoninėje, o nuo 1981 m. – psichologijos sekcijos vadovas. Čia jį ma- tome kaip placios skalės mokslininką, turintį mokslo laipsnius trijose mokslo šakose: teologijos, filosofijos, psichologijos.

Kun. dr. K. Trimako darbo dirva – labai plati, nes prie jo ilgų psichologijos specialisto darbo metų tenka dar pridėti didžiulę našą teologinio, kultūrinio, švietimo ir visuomeninio darbo. Jis – gilios minties rašytojas, per pa- starąjį dešimtmetį parašęs gilių religijos psichologijos knygų. Taip pat jis yra parašęs ir keletą mažesnės apimties religinių knygų, kur ypač didelis dėmesys tenka Dievo Motinai Mergelei Marijai. Daug pastarųjų metų jo vos ne visas laikas, atliekan- tis nuo dėstymo, yra skiriamas rašymui. Su rašytine kūryba jis suaugęs nuo jaunystės. Štai jis „Laiskų lietuviams“ redaktorius (1962-1969); vienas iš „Aidų“ žurnalo redaktorių (nuo 1980 m.). Tačiau patį didįjį kultūros barą šiuo požiūriu jis išvarė tapdamas „Ateities“ vyr. redaktoriumi (1975-1983 m.). Esu jam dėkingas už sutikimą užimti šias pareigas. Tuomet buvau Ateitininkų federacijos vadovu ir man teko jį kvieisti į šį svarbų postą. Redaktoriaujant K. Trimakui, žurnalas buvo aukšto lygio ir meninio, ir turinio atžvilgiu. Žinome, kad redaktoriui dažnai tenka bent pusę leidinio pačiam prirašyti.

Naujasis redaktorius kun. K. Trimakas pirmame numeryje (1975 m. sausį) pristatė „Ateities“ viziją: burti ir atspindėti. Burti visus organizacijos narius aplink žurnalą ir atspindėti visą ateitininkų gyvenimą. Žurnalas tikrai sugebėjo būti viso organizacijos gyvenimo veidrodžiu. Stiprus laikraštis, nuo ženklo ir stiprią organizaciją, kuri jį leido. Pasipylė laišukai, gražiai vertinantys žurnalo turinį, meginę išvaizdą ir kt.

Kun. prof. K. Trimakas buvo aktyvus ir visuomeniniame darbe. Jis skyrė didelį dėmesį darbu su jaunimu. Jį matėme

„Kęstutį moksleivį prisimenu kaip stovyklautoją moksleivių ateitininkų gaučiose ir linksme stovyklose Bavarijoje, kur buvau kviečiamas stovyklos gydytojo pareigoms. Kęstutis buvo rimtas, ramus, drausmingas stovyklautojas. 1949 m. jis atvyko į JAV, studijavo filosofiją ir 1956 m. įgijo filosofijos, o 1961 m. – teologijos licenciatą. Kunigu buvo įšventintas 1960 m. Po to – magistrantūra humanitarinių mokslų srityje Bostono kolegijoje. Psichologijos magistro laipsnis gautas 1971 m., psichologijos daktaro – 1972 m. Loyolos universitete Čikagoje.

Vyskupo Pauliaus Baltakio nuomone, mes esame popiežiaus Jono Pauliaus II generacijos žmonės, ir tai yra viltingas ženklas. „Malda ir šventu gyvenimu sukuriamo bei maitiname jaunų žmonių dvasią“, baigė savo pamokslą išeivių lietuvių vyskupas Paulius Baltakis.

Po šv. Mišių Cicero parapijos lietuviškoji bendruomenės dalis susirinko į salę iškilmingiems pietums, kuriuose dalyvavo apie 200 žmonių, užpildžiusių visą didžiulę erdvę. Kun. K. Trimako pagerbimo popietę pradėjo Cice-

Prie svečių stalo. Iš kairės: kun. K. Trimako brolio žmona Vaidilutė, brolis Dionizas, kun. Kęstutis Trimakas ir Daiva Markelytė.

Visos nuotraukos – Jono Kuprio

Cicero moksleivių ateitininkų vysk. M. Valanciaus kuopos dvasios vado pareigose, jis – ilgametis studentų ateitininkų sąjungos dvasios vadas, ALRK Federacijos centro valdybos narys, Ateitininkų federacijos tarybos narys. Šiuo metu jis yra Amerikos sen- draugių ateitininkų dvasios vadas, Lietuvių dailininkų sambūrio narys, dalyvavęs meno parodose. Jis – paskaiti- ninkas jaunimo stovyklose, gilus pamokslininkas, aptar- naujantis Cicero parapijos lietuvių telkinį. Tačiau kiek- vieneriais metais, rudenį, jis išvažiuoja į Lietuvą skaityti studentams paskaitų Katalikų teologijos fakultete Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Taip pat jis dėsto religijos psi- chologiją Klaipėdos universi- tete ir Kretingos institute. Jam išvažiuojant į Lietuvą, Ci- cero Šv. Antano parapijos lie- tuviai jaučia didelę tuštumą, tačiau tenka pripažinti, kad kun. prof. Kęstutis tuo metu labiau reikalingas Lietuvos studentų mokslininkui ir jų moralės atsinaujinimui, nors jam gyvenimo sąlygos, profesoriaujant universitete dėl šalčio ir kitų nedateklių, yra labai sunkios. Gruodžio vidu- ryje jis vėl grįžta Cicero lietu- viškojo parapijon, ir Šv. Kalėdas vėl švenčiame drauge.

Taip pat jis yra vienas iš Katalikų - evangelikų ekume- ninio judėjimo pradininkų bei inspiratorių Čikagoje.

Kun. Kęstučio dvasinis portretas: ramumas, paslau- gumas patarnavimui, gili mintis, optimizmas, susikau- pimas, pamaldumas, linksma šypsena, ištvermė darbe, auka. Visų dalyvių vardu reiškiau jam didelę pagarbą ir padėką už jo visus gerus dar- bus mums kiekvienam ir vi- siems drauge. Dėkojame Viešpačiui už jam suteiktus talentus, kuriuos jis taip pras- mingai naudojo, ir linkime jam geros sveikatos ilgiems metams.

Dr. Algis Norvilas aptarė dr. K. Trimako psichologines knygas „Asmenybės raida gyvenime“ ir „Tikint brestį“ iš serijos „Egzistencinio apsi- sprendimo psichologija“. Ši išsamų pranešimą spausdi- name atskirai.

Kun. dr. Kęstučio Trimako knygų ištraukas skaitė dr. Daiva Merkelytė.

Jubilatą sveikino įvairios lietuvių organizacijos, klebo- nas J. Kastigar. Buvo prista- tytas iškilmingas dalyvavęs ku- nigo brolis Dionizas su žmona Vaidilute iš Clevelando.

Dekodamas susirinkusiems, kun. K. Trimakas prisiminė ir savo motinos sveikinimą, gautą iš Putnamo. Tie taupūs Mamulės žodžiai jam buvę brangesni ir už popiežiaus. Kunigo Kęstučio gerbėjai su- prato, kad šalia jau išvardintų dorybių jis yra dar ir geras sūnus.

Audronė V. Škiudaitė

Prie svečių stalo. Iš kairės: kun. K. Trimako brolio žmona Vaidilutė, brolis Dionizas, kun. Kęstutis Trimakas ir Daiva Markelytė.

Visos nuotraukos – Jono Kuprio